

topurile **fin**media

PUBlicaŢIE EDITATĂ DE FINMEDIA,
EDIŢIA A X-A, DECEMBRIE 2012

AVOCATI,

WWW.FINMEDIA.RO

FAŢĂ-N FAŢĂ

GABRIEL BIRIŞ, BIRIŞ GORĂN
BOGDAN BIBICU, KINSTELLAR

**MEDIUL DE AFACERI,
SUB LUPA AVOCATIILOR
DE BUSINESS**

DOSAR SPECIAL
INSTITUŢIA MEDIERII,
ÎNCOTRO?

COVER

**O BREASLĂ
DE SUCCES**

5 948452 000313

PREŢ 19.5

„Insolvența nu a apărut peste noapte sau odată cu un anotimp, ca să putem vorbi despre ea ca despre o modă.”

**VASILE
GODINCA-HERLEA,**
Managing Partner,
Casa de Insolvență
Transilvania

Platis Bazilescu LLLP, înclină spre a spune că insolvența este o necesitate pentru debitorul aflat în dificultate care beneficiază de concursul principalilor creditori. „Este, de asemenea, o necesitate pentru acei creditori care constată o depreciere a rezultatelor activității debitorului sau chiar o încetare a plăților din partea acestuia. În ambele cazuri, necesitatea derivă din interesul comun în maximizarea viabilității economice a debitorului prin reorganizarea activității acestuia sau lichidarea într-un stadiu incipient”, a explicat el, adăugând că, mai degrabă decât o modă, constatăm că insolvența este o metodă de preluare a unei afaceri sau a unui activ important de către companiile aflate în expansiune sau care intenționează intrarea pe piață. „Am depășit de mult momentul unui trend, al unei apariții. Insolvența este o realitate a economiei noastre cu care va trebui să trăim ani de acum

înainte”, este de părere și Sebastian Guțiu, Partner în cadrul societății Schoenherr, în timp ce Dorin Petcu, Practician în insolvență, TZA Insolvență S.P.R.L., divizia de insolvență a casei de avocatură Tuca Zbârcea & Asociații, spune categoric că insolvența este o soluție. „Nu una ușoară. Asta și pentru că orice firmă care intră în insolvență trebuie să se aștepte la reacții negative din partea furnizorilor tradiționali și la reticență din partea clienților de a mai achiziționa de la aceștia. Deseori, acestea sunt principalele motive pentru care nu reușesc planurile de reorganizare, firmele în insolvență având o problemă reală cu fondul de rulment. Achiziția materiilor prime doar cu plata în avans sau la livrare și termenele de încasare a creanțelor generează, în general, un deficit de capital de lucru care face ca firma să ajungă în imposibilitatea de a

opera”, a precizat Dorin Petcu. De altfel, mai spune el, dacă ne uităm și la statistici, doar câteva procente din numărul total de insolvențe sunt reorganizări finalizate. „Aici, rolul administratorului judiciar este poate mai important ca oricând, întrucât un administrator judiciar cu experiență poate da confort atât furnizorilor cât și clienților și, cel puțin din această perspectivă, firma să poată opera aproape normal. Rămâne însă esențial ca societatea respectivă să aibă capacitatea de a genera suficientă valoare pentru acoperirea tabloului creditorilor și aici experiența unor specialiști în restructurare este esențială”, a încheiat reprezentantul TZA Insolvență. Nici avocatul Mariana Popa, coordonatorul V.F. Insolvență SPRL, societatea de insolvență a casei de avocatură Voicu & Filipescu, nu consideră că este vorba despre o „modă”... „În

contextul declanșării crizei economice, starea de insolvență devenise o realitate crudă ce nu mai putea fi evitată sau amânată. Era normal ca «designerii» (practicienii în insolvență) să se înmulțească pe măsură ce și «cererea» (numărul comercianților în insolvență) creștea. Iar cererea a venit nu numai din partea creditorilor care solicitau deschiderea procedurii de insolvență împotriva debitorilor rău-platnici, ci și din partea debitorilor aflați în stare de insolvență iminentă sau declanșată din nevoia de a cere protecția tribunalului”, a explicat Mariana Popa. Astfel, dacă, în anul 2007, doar 30% dintre dosarele de insolvență erau deschise la cererea debitorilor în stare de insolvență, în 2011, s-a depășit procentul de 50% din totalul dosarelor de insolvență. „Iată de ce dreptul insolvenței este o necesitate: el este menit să se

Dosare în lucru la 01.07.2012:

Procedura	LV	IT	IO	IPS	IF	IR (*)	Total
31.08.2012	6311	4989	4237	6932	11523	1391	35383
01.01.2012	6205	5652	4191	7027	11397	1488	35960
01.01.2011	6542	4297	5374	6860	10546	904	34523
01.07.2010	7627	3650	5486	6061	9773	842	33439
01.01.2010	8259	4022	5243	5645	9875	636	33680
01.07.2009	9169	3272	3851	4966	9634	445	31337
01.01.2009	7235	7955	2450	3156	9340	406	30542

Notă: s-au folosit următoarele prescurtări: LV - lichidări voluntare; IT - dosare provenite de la ONRC deschise inițial în baza Legii nr. 359/2007 și a Legii 31/1990; IO - dosare în perioada de observație; IPS - dosare în procedură simplificată; IF - dosare de faliment și IR - procedură de reorganizare

Sursa: UNPIR

„Într-o perioadă guvernată de o cultură care promovează neplata datoriilor, insolvența este o necesitate.”

FLORIN DOBRE,
Senior Associate,
Pachi și Asociații

integreze ca o piesă funcțională a mecanismului legislativ pentru a facilita eliminarea și sancționarea entităților care au suferit din cauza unui comportament ilicit, fără a omite să protejeze pe acei debitori care, deși au funcționat corect, au eșuat pentru motive neimputabile”, a concluzionat coordonatorul V.F. Insolvență SPRL.

CE VA FI LA ANUL?

Ținând cont că previziunile referitoare la evoluția viitoare a economiei românești nu sunt prea optimiste, cel mai probabil, în 2013 va continua tendința de majorare a numărului procedurilor de insolvență, însă ritmul de creștere se pare că nu va mai fi la fel de alert ca în anii de vârf ai crizei.

Raluca Năstase (Biriș Goran) spune că, probabil, se va înregistra o ușoară scădere, dar stocarea fenomenului este departe de a se produce. „Așadar, insolvența rămâne la modă și în 2013, cu bunele și cu relele care decurg din ea”, a completat ea. Deși nu obișnuiește să dea prognosticuri, Andrada Coiciu-Trifan (Bulboacă & Asociații) spune totuși că, ținând cont de faptul că studii recente efectuate în baza informațiilor furnizate de Buletinul Procedurilor de Insolvență relevă o creștere cu aproximativ 8% a numărului de societăți intrate în insolvență în perioada ianuarie-septembrie 2012, față de aceeași perioadă a anului trecut și cu aproximativ 18% față de perioada similară din 2010, coroborat cu faptul că în

piață s-a generalizat o abordare precaută în relațiile comerciale, crede că 2013 ne va rezerva o continuare a creșterii numărului de insolvențe, însă mai ponderată față de anul în curs. Vasile Godincă-Herlea (Casa de Insolvență Transilvania) apreciază că, în ultimii doi ani, băncile s-au concentrat foarte mult pe companiile cu credite mari, măsurile principale constând însă în eșalonări. „Prin urmare, în condiții economice dificile, cu un grad ridicat de îndatorare, o mare parte dintre aceste companii vor ajunge, în perioada următoare, în stare de a-și declara o insolvență care există încă de acum un an-doi. Pe un raționament logic, vor intra mai puține companii ca număr, însă volumul datoriilor acestora va fi semnificativ mai mare decât al societăților intrate în 2012”, a conchis el. În opinia partenerilor Kinstellar, este foarte greu de făcut o estimare globală, însă se așteaptă ca „valul” insolvențelor să mai continue, în unele sectoare economice

mai mult ca în altele.

Și Florin Dobre (Pachi și Asociații) crede că, în 2013, numărul cazurilor de insolvență va înregistra o creștere din cauza mediului de afaceri neprietenos și a extinderii cercului vicios alcătuit din cei care nu reușesc să-și plătească datoriile pe termen mediu.

„Numărul societăților care vor intra în insolvență rămâne, în continuare, în strânsă legătură cu evoluția economică și stabilitatea legislativă”, este de părere și Radu Ionescu, Avocat Senior în cadrul societății de avocatură Platis Bazilescu. Pe de altă parte, Sebastian Guțiu (Schoenherr) nu crede că numărul este un indicator relevant, spunând că mai curând contează mărimea debitorilor afectați (cifra de afaceri, numărul de angajați), respectiv rezultatul procedurii: în câte cazuri a existat o reorganizare de succes? Reprezentanții TZA Insolvență SPRL cred că 2013 va rămâne un an dificil. „Reașezarea economică este încă un proces în derulare, un proces pe care nimeni nu-l poate vedea în integralitatea lui. Nu putem vorbi de reintegrarea unei societăți sau a unui activ în economie atâta timp cât puterea de cumpărare este limitată, și aici nu mă refer la puterea de cumpărare a populației, ci la sursele de finanțare ale investițiilor pe care agenții economici le au la dispoziție”, a spus Dorin Petcu, adăugând că, în prezent, investitorii sunt extrem de prudenți, iar prețurile oferite mult sub așteptările creditorilor,

„Dacă privim insolvența ca pe o metodă de restructurare a activității sau de atingere a unui anumit interes economic, atunci e firesc că în acest an au intrat în insolvență o serie de companii de stat.”

LIVIU PĂNCESCU,
Manager, Platis
Bazilescu LLLP

astfel încât sunt multe proceduri care trenează. De asemenea, mai spune el, din perspectiva finanțării, trebuie să observăm că băncile au devenit mult mai prudente în activitatea de creditare și chiar reticente în finanțarea anumitor sectoare ale economiei. „Credem însă că, în 2013, vom vedea o deschidere mai mare din partea creditorilor și mai multe tranzacții în piață. În final, în orice tranzacție există o componentă numită cost de oportunitate. Suntem siguri că fiecare creditor va ține cont de această componentă din ce în ce mai mult”, a conchis Dorin Petcu.

La rândul său, Mariana Popa (V.F. Insolvență SPRL), menționează faptul că, pe primele zece luni ale anului, statisticile UNPIR înregistrează 24.000 de dosare noi, previzionându-se un număr de 27.000 de dosare până la sfârșitul anului, cu 30% mai

multe decât anul trecut. „Stocul dosarelor de insolvență este în continuă creștere, de la 6.000-7.000 de dosare în anul 2006, la 30.000 în prezent. Pe acest fond, o previziune pentru 2013 nu poate face referire la posibilitatea scăderii acestui număr, cu atât mai mult având în vedere realitățile economice ale acestei perioade”, a completat ea.

O SOLUȚIE PENTRU COMPANIILE DE STAT?

Anul acesta, Hidroelectrica, cel mai mare producător de energie electrică din România, a fost prima companie mare cu capital majoritar de stat care a intrat în insolvență. Vor urma și altele? Cum vor evolua lucrurile pe acest segment, în 2013? Potrivit Ralucai Năstase (Biriș Goran), în prezent, Ministerul Economiei are în subordine 57 de companii. Majoritatea suferă de o boală cronică: sunt neprofitabile, astfel că, în opinia sa, singura soluție pentru reorganizarea și revitalizarea economiei cu capital de stat este intrarea în insolvență a acestor companii. „Calea insolvenței trebuie să asigure, însă, reorganizarea acestor societăți, iar nu aducerea lor la faliment. Spre exemplu, intrarea în insolvență a Hidroelectrica trebuie să devină un model de succes și pentru alte companii de stat, altfel această soluție va fi și ea una de tip «plonjon» în buzunarul contribuabilului. Așteptăm ca preconizata ieșire din insolvență a Hidroelectrica să se realizeze în 2013, cu rezultate cât mai bune, mai

„Am depășit de mult momentul unui trend, al unei apariții. Insolvența este o realitate a economiei noastre cu care va trebui să trăim ani de acum înainte.”

SEBASTIAN GUȚIU,
Partner, Schoenherr

sănătoase, mai constructive”, a precizat Raluca Năstase, adăugând că, cu siguranță, 2013 va însemna intrarea în insolvență și pentru Oltchim și este de dorit ca și alte companii de stat să fie revigorată prin această procedură. „Se pot întâmpla și lucruri bune anul viitor: să asistăm la apariția mai multor alte companii de stat profitabile, alături de cele care dau deja randament, precum Romgaz și Transgaz”, a concluzionat reprezentantul societății Biriș Goran. La rândul său, Andrada Coiciu-Trifan (Bulboacă & Asociații) recunoaște că anul 2012 a luat un pic prin surprindere prin intrarea în procedura insolvenței a societății Hidroelectrica, cel mai mare producător de energie electrică din România, mai ales că există alte companii controlate de statul român care se confruntă, în prezent, cu probleme mult mai grave decât aceasta. „De aceea, apreciez că, în acest moment, s-a creat un precedent și tind să cred că, în

condițiile eforturilor de viabilizare a companiilor de stat aflate în pragul incapacității de plată, și aici mă refer la înlocuirea managementului actual cu unul privat, competitiv, implementarea guvernării corporatiste sau vânzarea unor pachete de acțiuni deținute de statul român către mediul privat nu vor produce efectul scontat. Există semnale puternice că anul 2013 va aduce intrarea în insolvență și a altor companii unde statul român este acționar”, a concluzionat Andrada Coiciu-Trifan. Pentru a-și argumenta răspunsul, Vasile Godincă-Herlea (Casa de Insolvență Transilvania) aduce în discuție câteva date extrase din Raportul anual pe 2011, întocmit de Consiliul Fiscal, care arată că cele 645 de companii cu capital majoritar de stat care au raportat situații financiare la Ministerul Finanțelor Publice au o contribuție la cifra de afaceri totală de doar 11,5%, în schimb restanțele reprezintă 31,2% din totalul arieratelor înregistrate. „Persistența arieratelor în sectorul companiilor de stat arată o cultură a întârzierii sau neplății către buget, care afectează competiția corectă între întreprinderi, încurajată atât la nivel legislativ, cât și practic, prin acordarea de eşalonări și scutiri de taxe și impozite. Din considerente sociale sau de altă natură, aceste societăți scapă regulilor comune de executare sau de aplicare a prevederilor insolvenței, iar această situație nu poate dura la infinit”, este de

părere Vasile Godincă-Herlea. În opinia sa, intrarea în insolvență a companiilor de stat nu trebuie privită ca o plagă, ci, din contră, este un avantaj, pentru că, prin mecanismele pe care le conferă Legea insolvenței, aceste societăți pot fi reechilibrate patrimonial, pot fi transformate în companii viabile și redacte circuitului economic ca afaceri profitabile. Mai mult, spune reprezentantul CITR, procedura insolvenței este una extrem de transparentă publicului, spre deosebire de procedurile de privatizare prin care se încearcă viabilizarea acestor companii și care nu conferă nici atâta transparență, dar nici suficiente mecanisme care să asigure un rezultat pozitiv. „2013 trebuie să fie un an în care primele rezultate pozitive ale insolvențelor companiilor de stat deja deschise să fie cunoscute, iar acestea să devină un temei pentru a se lua decizia intrării în procedură și a altor companii de acest gen”, a concluzionat Vasile Godincă-Herlea.

„Criza nu iartă pe nimeni, din păcate”, spun și partenerii Kinstellar. „Sperăm că și aceste mari companii vor găsi metode viabile să-și protejeze afacerile, este nevoie și acolo de un audit minuțios și de un management eficient. Este greu însă de prezis cum va fi anul viitor din acest punct de vedere”, au completat ei.

Și Florin Dobre (Pachiu și Asociații) consideră că intrarea în insolvență a companiilor de stat este unul dintre puținele lucruri benefice din ultima perioadă. „Statul este un manager «mediocru», lucru dovedit în decursul ultimilor 20 de ani. Există o necesitate vitală pentru reducerea cheltuielilor și monitorizarea modului în care sunt folosite resursele companiilor de stat. Redimensionarea personalului, externalizarea activelor neproductive și restrângerea activităților companiilor de stat pe criteriul profitabilității pot fi realizate cu adevărat numai într-o procedură de insolvență bine gestionată”, spune el, adăugând că supervizarea mana-

„O previziune pentru 2013 nu poate face referire la posibilitatea scăderii numărului dosarelor de insolvență, cu atât mai mult având în vedere realitățile economice ale acestei perioade.”

MARIANA POPA,
Coordonator, V.F.
Insolvență SPRL

gementului societății de către administratorul judiciar este cheia de control pe care instanța o poate exercita asupra companiilor de stat, care, până acum, raportau pierderi semnificative. „Dacă privim insolvența ca pe o metodă de restructurare a activității sau de atingere a unui anumit interes economic, atunci este firesc că în acest an au intrat în insolvență o serie de companii de stat. Evoluția pentru 2013 va depinde de eficiența managementului companiilor de stat, precum și de realitățile economice ale anului”, a spus Liviu Păncescu (Platis Bazilescu LLLP). Potrivit lui Dorin Petcu (TZA Insolvență SPRL), în ultima perioadă, două elemente sunt îngrijorătoare: intrarea în insolvență a unor firme tot mai mari, inclusiv mari companii de stat, pe de o parte, și dificultatea reintegrării firmelor în circuitul economic pe fondul adâncirii

„Numărul societăților care vor intra în insolvență rămâne, în continuare, în strânsă legătură cu evoluția economică și stabilitatea legislativă.”

RADU IONESCU,
Avocat Senior, Platis
Bazilescu LLLP

dificultăților economice. „Sunt foarte puține fonduri disponibile pentru investiții în acest moment, iar investitorii se dovedesc extrem de prudenți în investițiile făcute. Este greu de anticipat cum vor evolua lucrurile în 2013, dacă respectivele cazuri ale companiilor de stat vor continua să se multiplice în economie și care vor fi efectele exacte”, a spus Dorin Petcu.

„Este, evident, de dorit să existe reorganizări de succes, pe de altă parte creditorii unor asemenea companii de stat sunt extrem de îngrijorați, iar semnalul oferit acestora nu este cel mai bun. De asemenea, astfel de proceduri trebuie analizate și prin prisma impactului social pe care îl au, practica dovedind că salariaților disponibilizați le este foarte greu să se reintegreze profesional urmare a deschiderii unei proceduri de insolvență”, a completat el.

Mariana Popa (V.F. Insolvență SPRL) menționează două cazuri concrete pe care le-a administrat: o fabrică aflată pe platforma fostului I.M.G.B., care a fost privatizată în 1998 pentru a ajunge, în 2006, să solicite singură deschiderea procedurii de insolvență, cu datorii de peste 6 milioane de euro și un al doilea caz, UCM Reșița, care a fost privatizată în 2003, pentru ca, în 2011, să ceară deschiderea insolvenței, cu datorii de peste 150 de milioane de euro. În ambele cazuri, datoriile bugetare au reprezentat majoritatea pasivului. „Credem că a sosit timpul ca statul — acționarul majoritar al marilor companii

de stat — să înțeleagă/să accepte că insolvența este un mecanism legislativ capabil fie să ofere un fresh start acolo unde mai este posibilă rentabilizarea activității sub umbrela insolvenței, fie să realoce activele debitorului falit către alte întreprinderi viabile, care își vor gestiona averea în propriul interes fără a avea atârnat de gât «pietrele de moară ale trecutului» (datorii bugetare eşalonate de achitat)”, a precizat Mariana Popa. Concluzionând, se poate spune că părerile sunt împărțite în ceea ce privește evoluția numărului de firme care vor intra în insolvență anul viitor, astfel că unii practicieni sunt reținuți atunci când vine vorba despre previziuni. Se pare însă că acest domeniu va fi extrem de dinamic și în 2013, mai ales că se previzionează intrarea în insolvență a unor jucători importanți din economia românească. ■

